

Til:

- Helse- og omsorgsdepartementet,
postmottak@hod.dep.no

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

Oslo, 6. januar 2016
Ref.: 03/16/JO/ph

Hørings svar - forslag til endringer i psykisk helsevernloven – kontroll for å hindre innføring av legemiddel, rusmiddel, skadelige stoff, farlige gjenstander og rømmingshjelpemiddel

Norsk Psykologforening vil på det sterkeste advare mot å gjøre de foreslåtte endringer i psykisk helsevernloven.

Helse- og omsorgsminister Bent Høie har, i likhet med samtlige helseministere de siste 20 årene, hatt som mål at stigma rundt psykiske lidelser skal reduseres. Det er også et uttalt mål å redusere bruken av tvang i psykisk helsevern. Dette lovendringsforslaget vil, etter Psykologforeningens mening, øke stigmatiseringen og tvangsbruken overfor pasienter med psykiske lidelser. Psykisk helsevernlovens formål er bl.a. «...å sikre at de tiltakene som er beskrevet i loven, tar utgangspunkt i pasientens behov og respekten for menneskeverdet». Psykologforeningen mener at lovendringsforslaget er å gå i feil retning.

Gjennomgang av pasienters eiendeler og kroppsvisitasjon innebærer en krenking av pasientenes integritet. I dag kan man ved mistanke vedta å foreta slik kontroll og det argumenteres fra regjeringen med at det vil oppleves mindre krenkende for disse dersom alle må gjennom samme rutinemessige kontrollen.

Problemet er at man ved denne endringen går fra å krenke enkeltpersoner ved begrunnet mistanke til å krenke og stigmatisere alle med psykiske lidelser fordi enkelte med psykiske lidelser vurderes å være farlige eller de ruser seg. Dette underbygger myten om at personer med psykiske lidelser generelt sett er farlige.

Endring fra krav om vedtak og begrunnet mistanke til rutinemessig kontroll vil redusere antallet tvangsvedtak, men samtidig vil antallet pasienter som utsettes for disse kontrollene øke med den nye lovforslaget. Resultatet blir at man offisielt reduserer registrert tvang samtidig som den opplevde tvangen øker. Tvang blir ikke mindre krenkende av at den ikke registreres.

Dagens krav om vedtak om kontroll ved mistanke er med på å opprettholde bevisstheten om at slike kontroller er krenkende og til å redusere dette så mye som mulig. Tilgangen til rutinemessig kontroll

ved rusinstitusjoner for å finne rusmidler og ved sikkerhetsposter hvor kriteriet for innleggelse er at pasienten er farlig, mener Psykologforeningen er tilstrekkelig slik det ser ut i dag.

Psykologforeningen støtter derfor ikke dette forslaget om endringer i psykisk helsevernloven. Vi mener at man må fokusere på andre tiltak for å bedre sikkerheten til pasienter og ansatte enn å innføre slike krenkende tiltak på gruppenivå.

Mvh

Tor Levin Hofgaard
President
Norsk psykologforening